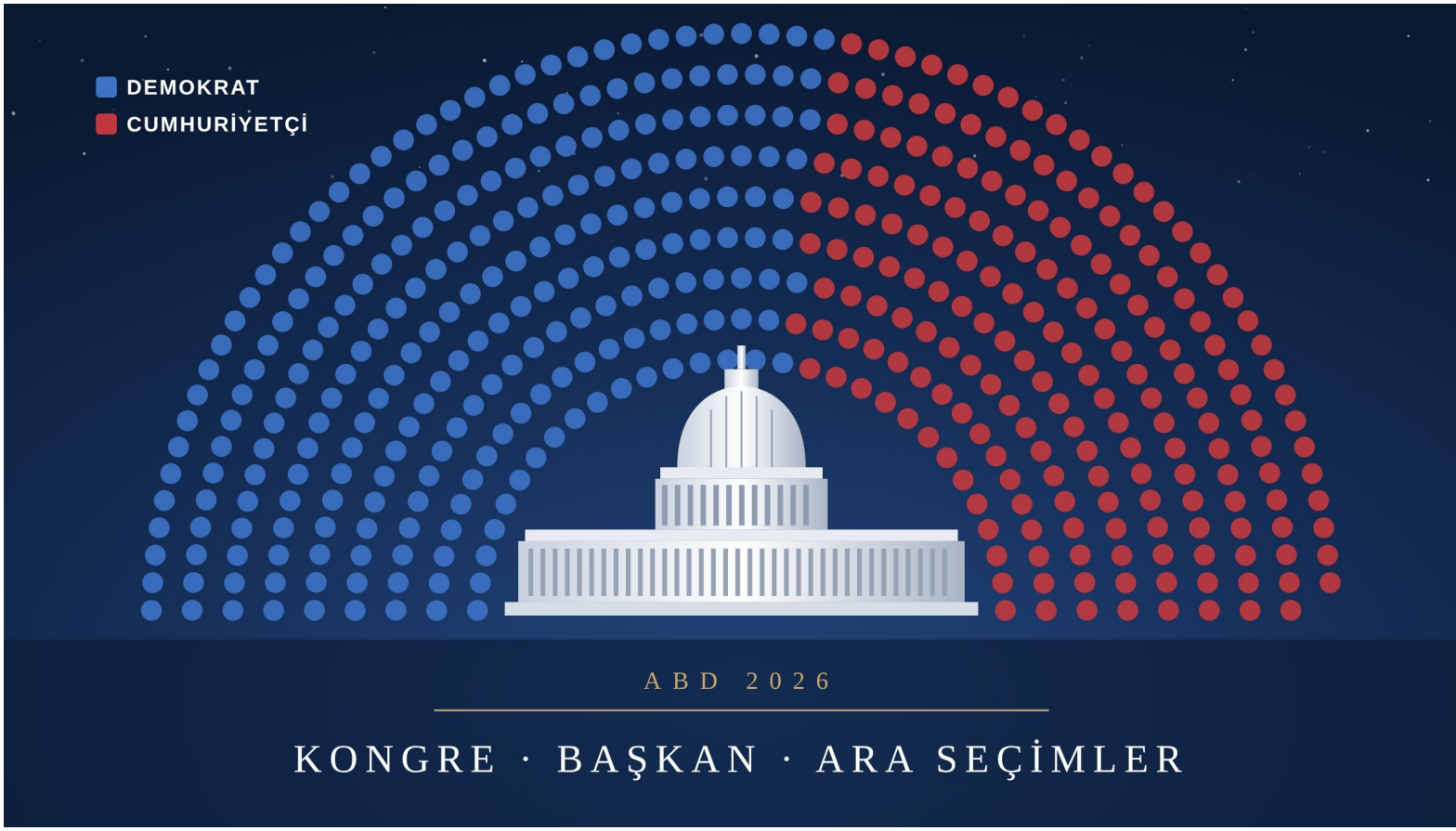
ABD'DE KONGRE VE 2026 ARA SEÇİMLERİ: BÖLÜNMÜŞ YÖNETİMDE BAŞKANIN SINIRLARI

Prof. Dr. Tayyar ARI

Rapor

SESA Enstitüsü
Sosyal Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Enstitüsü
Institude of Social Economic and Political Research

Rapor

SESA Enstitüsü

Sosyal Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Enstitüsü
Institude of Social Economic and Political Research

Prof. Dr. Tayyar Arı

1960 yılında Mersin'in Erdemli ilçesinde doğmuştur. 1983'te ODTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden mezun olmuş, yüksek lisansını Uludağ Üniversitesi'nde (1986), doktorasını İstanbul Üniversitesi'nde (1991) tamamlamıştır. 1996'da doçent, 2002'de profesör olmuştur. 1995'te Washington'da Georgetown Üniversitesi'nde araştırmalarda bulunmuştur. 2016–2019 yıllarında Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı görevini yürütmüştür. *Amerika'da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika*, *Yükselen Güç: Türk-Amerikan İlişkileri ve Orta Doğu*, *Uluslararası İlişkiler Teorileri* ve *Irak, İran, ABD ve Petrol* başta olmak üzere çok sayıda kitabı bulunmaktadır. Halen Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü öğretim üyesidir.

Atıf için: Tayyar Arı, *ABD'de Kongre ve 2026 Ara Seçimleri: Bölünmüş Yönetimde Başkanın Sınırları*, SESA Enstitüsü Raporu (Ankara: SESA Enstitüsü, Kasım 2026).

© 2026 SESA Enstitüsü. Bu raporun tüm yayın hakları SESA Enstitüsü'ne aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz ve çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

ÖZET 2
GİRİŞ 3
KONGRE'NİN İKİ KANATLI YAPISI 3
TEMSİLCİLER MECLİSİ: NÜFUSA DAYALI TEMSİL VE İKİ YILLIK SEÇİM 4
SENATO: EYALETLERİN EŞİTLİĞİ VE KADEMELİ YENİLENME 5
KONGRE'NİN YETKİLERİ VE ÇOĞUNLUĞUN KURUMSAL KARŞILIĞI 7
2026 ARA SEÇİMLERİ: SONUÇLARIN KURUMSAL OKUMASI 10
BÖLÜNMÜŞ YÖNETİMDE BAŞKAN: SORUN ALANLARI VE KISITLAMALAR 13
SONUÇ 16
KAYNAKÇA 17

ABD'DE KONGRE VE 2026 ARA SEÇİMLERİ: BÖLÜNMÜŞ YÖNETİMDE BAŞKANIN SINIRLARI

Prof. Dr. Tayyar Arı
Bursa Uludağ Üniversitesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi
Kasım 2026

ÖZET

3 Kasım 2026'da yapılan ve sonuçları 4 Kasım'da netleşen ara seçimlerde Demokrat Parti hem Temsilciler Meclisi'nde hem de Senato'da çoğunluğu elde etmiştir. Böylece Cumhuriyetçi Başkan Donald Trump, görev süresinin son iki yılına yasamanın her iki kanadını da muhalefetin kontrol ettiği bir Kongre ile girecektir. Bu rapor öncelikle Kongre'nin iki kanadının yapısını, temsil esaslarını, seçim düzenini ve anayasal yetkilerini ortaya koymaktadır. Ardından seçim sonuçlarını bu kurumsal çerçeve içinde değerlendirmekte ve Başkanın yeni dönemde sorunlarla karşılaşabileceği alanları incelemektedir. Bu alanlar yasama gündemi ve veto, bütçe, atamalar, antlaşmalar ve savaş yetkileri, Kongre denetimi ve görevden uzaklaştırmadır (impeachment). Raporun temel tespiti, Amerikan başkanlık sisteminde Kongre çoğunluğunu kaybetmenin Başkanın görevini değil, yetkilerinin kullanım alanını değiştirdiğidir. Yürütme görevini sürdürecek, ancak yasa, kaynak ve personel bakımından hareket alanı belirgin biçimde daralacaktır.

Anahtar Kelimeler: ABD Kongresi, Temsilciler Meclisi, Senato, 2026 ara seçimleri, bölünmüş yönetim, veto, impeachment.

GİRİŞ

Amerika Birleşik Devletleri'nde seçimlerin siyasal anlamı, Başkanlık makamını hangi partinin kazandığıyla sınırlı değildir. Amerikan siyasal sistemi kuvvetler ayrılığı, denge ve denetim (checks and balances) ve federalizm ilkeleri üzerine kurulmuştur. Bu yapıda yasama ve yürütme birbirinden bağımsız seçimlerle oluşmaktadır.[1] Başkanın anayasal yetkilerinin önemli bir bölümü de fiilen Kongre ile paylaşılan yetkilerdir.[2]

Kongre, Başkanın girişimlerini onaylamakla yetinen bir organ değildir. Kendi temsil dayanaklarına, anayasal yetkilerine ve karar alma mekanizmalarına sahip bağımsız bir siyasal kurumdur. Başkanın vetosunu aşabilmekte, politika üzerinde son sözü söyleyebilmekte ve yürütmeyi denetleyebilmektedir.[3] Parlamenter sistemlerden farklı olarak parti disiplini de zayıftır.[4] Bu nedenle Başkanın bir politikayı benimsemesi, bu politikanın gerekli yasal düzenlemelere ve mali kaynaklara kendiliğinden kavuşacağı anlamına gelmemektedir.

Kongre seçimleri bu bakımdan Amerikan yönetiminin önündeki siyasal imkânların ve kurumsal sınırların yeniden belirlenmesidir. 2026 ara seçimleri bunun belirgin bir örneğini oluşturmaktadır. Sonuçların doğru yorumlanabilmesi ise Kongre'nin iki kanadının farklı temsil esaslarının, seçim düzenlerinin ve yetkilerinin bilinmesine bağlıdır. Bu rapor önce bu kurumsal çerçeveyi ortaya koymakta, ardından seçim sonuçlarını ve Başkanın yeni dönemde karşılaşacağı sınırları incelemektedir.

KONGRE'NİN İKİ KANATLI YAPISI

Anayasa'nın I. maddesinin 1. bölümü, yasama yetkisini Temsilciler Meclisi ve Senato'dan oluşan Kongre'ye vermektedir. Kongre, 435 üyeli Temsilciler Meclisi ile 100 üyeli Senato'dan oluşmakta ve toplam 535 üyeye sahip bulunmaktadır.[5] Bu yapı, nüfusa dayalı temsil ile eyaletlerin eşit temsili ilkelerini aynı yasama organı içinde bir araya getirmektedir. Temsilciler Meclisi'nde eyaletlerin nüfusları belirleyici olurken Senato'da bütün eyaletler eşit sayıda üyeyle temsil edilmektedir. Nüfusu yüksek bir eyalet Temsilciler Meclisi'ne daha fazla üye gönderebilmekte, ancak Senato'da nüfusu çok daha düşük bir eyaletle aynı sayıda senatöre sahip olmaktadır. Böylece nüfusun siyasal ağırlığı ile federal birimleri oluşturan eyaletlerin kurumsal konumu arasında bir denge kurulmaktadır.

İki kanat arasında genel bir hiyerarşi bulunmamakta, iki kanat yasama faaliyetlerinde büyük ölçüde eşit yetkilere sahip bulunmaktadır. Bununla birlikte bazı yetkiler kanatlara ayrılmıştır. Gelir doğuran yasa tasarıları Temsilciler Meclisi'nde başlamakta, uluslararası antlaşmaların ve üst düzey atamaların onayı Senato'ya ait bulunmaktadır. Görevden uzaklaştırma sürecinde ise suçlama Temsilciler Meclisi'nin, yargılama Senato'nun yetkisindedir.[6] Bu nedenle seçimlerin ardından yalnızca hangi partinin daha fazla sandalye kazandığına bakılması yeterli değildir. Çoğunluğun hangi kanatta elde edildiği ve o kanadın hangi yetkileri kullandığı da belirleyicidir.

---

[1] Tayyar Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika: Türk, Yunan, Ermeni, İsrail ve Arap Lobilerinin ABD'nin Dış Politikasına Etkileri*, 5. bs. (Bursa: Dora, 2015), ss. 21, 23.

[2] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 21–22.

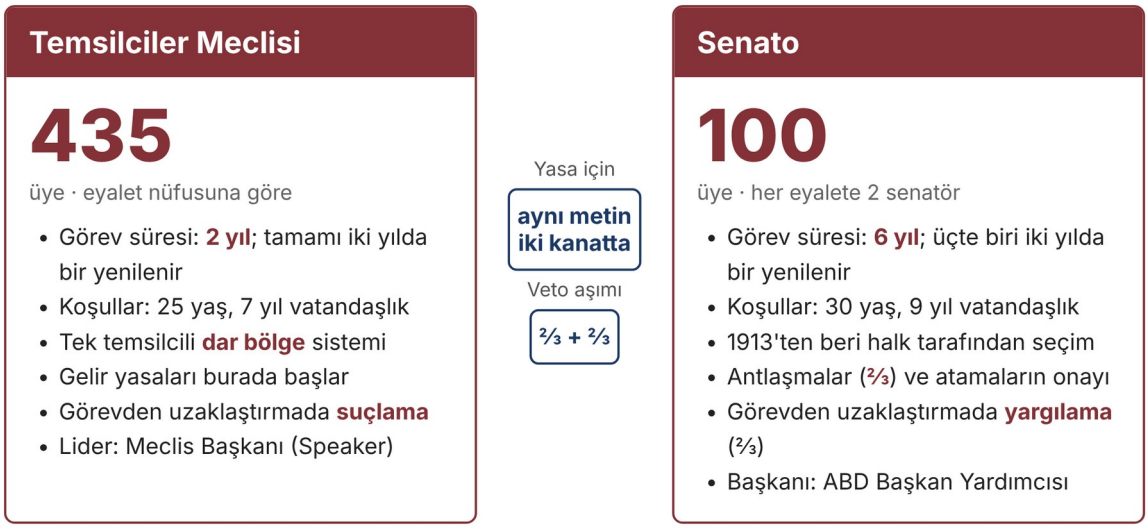
[3] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 46.

[4] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 23, 25.

[5] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 37–39.

[6] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 40.

Şekil 1: Kongre'nin İki Kanadı: Yapı, Seçim ve Yetkiler

Kaynak: Tayyar Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika*, ss. 37–40, 53–54, 70–73 esas alınarak hazırlanmıştır.

Bilgi Kutusu 1: Ara Seçim Nedir?

ABD'de Başkan dört yıllığına seçilmekte, görev süresi seçimi izleyen Ocak ayının 20'sinde başlamaktadır.[7] Temsilciler Meclisi'nin iki, Senato'nun altı yıllık görev süreleri nedeniyle Kongre seçimleri iki yılda bir yapılmaktadır. Başkanlık seçimiyle aynı yıla denk gelmeyen ve Başkanın dört yıllık görev süresinin ortasında yapılan Kongre seçimlerine "ara seçim" (midterm election) denmektedir. Ara seçimlerde Temsilciler Meclisi'nin 435 sandalyesinin tamamı ile Senato'nun yaklaşık üçte biri yenilenmektedir. Seçimler Kasım ayının ilk pazartesisini izleyen salı günü yapılmakta, seçilen yeni Kongre ise 3 Ocak'ta göreve başlamaktadır.[8]

TEMSİLCİLER MECLİSİ: NÜFUSA DAYALI TEMSİL VE İKİ YILLIK SEÇİM

Üyelik ve Sandalye Dağılımı

Temsilciler Meclisi üyeliği için 25 yaşını doldurmuş olmak, en az yedi yıldır ABD vatandaşı olmak ve seçildiği eyalette ikamet etmek gerekmektedir. Üyeler iki yıllığına seçilmektedir. Meclis, üçte iki çoğunlukla bir üyesini ihraç edebilmektedir. Ölüm, istifa veya ihraç nedeniyle boşalan üyelikler için ara seçim yapılmaktadır.[9]

Meclis'in üye sayısı ilk kurulduğunda 65 iken 1929'da çıkarılan bir yasayla 435'te sabitlenmiştir. Alaska ve Hawaii'nin eyalet olmasının ardından bu sayı 1961–1962 döneminde geçici olarak 437'ye çıkmıştır.[10] Sandalyeler eyaletlere nüfuslarına göre dağıtılmakta, ancak her eyaletin en az bir temsilcisi bulunmaktadır. Alaska, Delaware, Kuzey Dakota, Güney

[7] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 91.

[8] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 37–40.

[9] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 37.

[10] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 37.

Dakota, Vermont ve Montana gibi nüfusu az eyaletler bu nedenle Meclis'te tek temsilciyle yer almaktadır.[11] Meclis'te bunların yanında oy hakkı bulunmayan delegeler de yer almaktadır.[12]

Dar Bölge Sistemi

Temsilciler Meclisi seçimlerinde tek temsilcili dar bölge sistemi uygulanmaktadır. 1967'de çıkarılan yasa, her seçim bölgesinden yalnızca bir temsilci seçilmesini zorunlu hâle getirmiştir.[13] Bu sistem, Başkanın seçiciler kurulu aracılığıyla seçilmesiyle birlikte, Amerikan iki partili yapısının kalıcılığının başlıca nedenidir.[14] Dar bölge sisteminde bir partinin ulusal düzeydeki desteği önemli olmakla birlikte, Meclis'in bileşimi her seçim bölgesinde hangi adayın kazandığına göre ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle Temsilciler Meclisi seçimlerinin analizi, ulusal eğilimlerle yerel rekabetin birlikte ele alınmasını gerektirmektedir.

İki Yıllık Görev Süresinin Siyasal Etkisi

Temsilciler Meclisi'nin tamamı iki yılda bir yenilenmektedir. Bu durum temsilcileri seçmenlerinin beklentilerine karşı sürekli duyarlı olmaya yöneltmektedir. Partilerin zayıflığı, kısa görev süresi ve dar bölge sistemi bir araya geldiğinde, temsilcinin siyasal geleceği parti liderlerinden çok kendi seçmenine bağlı hâle gelmektedir.[15] Bu nedenle temsilci belirli konularda parti yönetiminin ya da Başkanın beklentilerinden farklı tutumlar benimseyebilmektedir. Bir partinin Meclis'te çoğunluk elde etmesi, bütün üyelerinin her tasarıda aynı doğrultuda oy kullanacağı anlamına gelmemektedir. Kongre'de istikrarlı parti blokları yerine konudan konuya değişen koalisyonlar oluşmaktadır.[16]

Meclis'in tamamının Başkanın görev süresinin ortasında yenilenmesi, ara seçimleri yürütmenin performansının seçmen tarafından değerlendirildiği bir sınava dönüştürmektedir. Bununla birlikte Meclis seçimlerini yalnızca Başkana yönelik destek veya tepkinin ifadesi olarak görmek eksik kalmaktadır. Adayın seçim bölgesindeki konumu, yerel sorunlar ve kampanya kapasitesi de sonuç üzerinde etkili olmaktadır.

SENATO: EYALETLERİN EŞİTLİĞİ VE KADEMELİ YENİLENME

Temsil Esası ve Üyelik Koşulları

Senato'da her eyalet, nüfusu ya da büyüklüğü ne olursa olsun, iki senatörle temsil edilmektedir. Senato 1958–1959'dan bu yana 100 üyeden oluşmaktadır. Eyaletlerin Senato'daki eşit temsili, Anayasa'nın değiştirilemeyen hükmüdür.[17] Senatörün temsil ettiği alan, Temsilciler Meclisi üyesinin seçim bölgesinden farklı olarak eyaletin bütünüdür.

Senatör olabilmek için 30 yaşını doldurmuş olmak, en az dokuz yıldır ABD vatandaşı olmak ve seçildiği eyalette ikamet etmek gerekmektedir. Senatörler başlangıçta eyalet meclislerince seçilirken 1913'te kabul edilen 17. Anayasa Değişikliği ile halk tarafından doğrudan seçilmeye başlanmıştır.[18]

[11] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 38.

[12] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 39.

[13] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 38.

[14] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 24.

[15] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 47–48.

[16] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 43.

[17] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 39.

[18] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 39.

Altı Yıllık Görev Süresi ve Kademeli Yenilenme

Senatörler altı yıllığına seçilmekte ve Senato'nun üçte biri iki yılda bir yenilenmektedir.[19] Bu düzenleme, Senato'nun bileşiminin tek bir seçimle bütünüyle değişmesini önlemektedir. Her seçimde oluşan yeni tercihler, görev süresi devam eden üyelerle aynı kurumsal yapı içinde bir araya gelmektedir. Bu nedenle bir partinin bir seçimde kazandığı sandalye sayısı ile Senato'daki toplam sandalye sayısı farklı göstergelerdir. Seçimin anlamı, hangi sandalyelerin seçime açıldığı ve bunların daha önce hangi partide bulunduğu dikkate alınarak ortaya konabilir. Senatörler, Temsilciler Meclisi üyelerine kıyasla daha "genelci" bir profile sahiptir, seçmen baskısını daha az hissetmekte ve ulusal ve uluslararası konularla daha geniş ölçekte ilgilenmektedir.[20]

Senato'nun Liderliği ve Usul Kuralları

Senato'nun başkanı ABD Başkan Yardımcısıdır. Başkan Yardımcısı oyların eşitliği hâlinde oy kullanmakta, bulunmadığı oturumlara ise büyük ölçüde törensel bir görev olan geçici başkan (president pro tempore) başkanlık etmektedir.[21] Senato'yu Temsilciler Meclisi'nden ayıran önemli bir usul özelliği, görüşmelerde konuşma süresinin sınırlandırılmamasıdır. Bu durum bir tasarının konuşarak engellenmesine (filibuster) imkân vermekte, tartışmanın sona erdirilerek oylamaya geçilmesi (cloture) ise nitelikli çoğunluk gerektirmektedir.[22] 1917'de getirilen bu kural 1975'te değiştirilmiş ve gereken çoğunluk Senato üye tamsayısının beşte üçüne, yani 60 oya indirilmiştir.[23] Dolayısıyla Senato'da çoğunluğa sahip olmak her tasarıyı geçirebilmek anlamına gelmemekte, ancak gündemi belirleme ve onay süreçlerini yönetme gücü sağlamaktadır.

Bilgi Kutusu 2: Filibuster ve Cloture

Temsilciler Meclisi'nde bir tasarı görüşülürken bir üyenin bir saatten fazla söz alması mümkün değildir. Senato'da ise konuşma süresine bir sınır getirilmediğinden, tartışmalı tasarılarda üyeler saatlerce konuşarak oylamayı engelleyebilmekte ve karşı tarafı geri adım atmaya zorlayabilmektedir. Bu uygulamaya filibuster denmektedir.[24] Tartışmanın sona erdirilmesi için senatörlerin bir bölümünün başvurusu üzerine cloture oylamasına gidilmektedir. Bugün bu oylamada üye tamsayısının beşte üçü, yani 60 oy aranmaktadır.[25] Bu nedenle Senato'da 51 sandalyelik bir çoğunluk gündemi yönetmeye yeterli olmakla birlikte, tartışmalı yasaların geçirilmesi çoğu zaman karşı partiden de destek bulunmasına bağlıdır.

[19] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 39.

[20] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 45.

[21] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 40, 42.

[22] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 67–68.

[23] United States Senate, "Filibuster and Cloture," erişim 5 Kasım 2026, https://www.senate.gov/artandhistory/history/common/briefing/Filibuster_Cloture.htm.

[24] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 67.

[25] United States Senate, "Filibuster and Cloture."

KONGRE'NİN YETKİLERİ VE ÇOĞUNLUĞUN KURUMSAL KARŞILIĞI

Liderlik ve Gündem Belirleme

Her Kongre iki yıllık bir dönemi kapsamakta ve yeni Kongre 3 Ocak'ta toplanmaktadır.[26] Seçimlerin ardından oluşan çoğunluğun ilk kurumsal karşılığı, kanatların liderlik yapısında ortaya çıkmaktadır. Temsilciler Meclisi'nde en güçlü konum Meclis Başkanlığıdır (Speaker). Meclis Başkanı söz verme, tasarıları komitelere havale etme ve gündemi düzenleme yetkileri sayesinde bir tasarıyı fiilen "öldürebilmektedir."[27] Siyasal güç yalnızca karar aşamasında kullanılan oyla ortaya çıkmamaktadır. Bir meselenin karar aşamasına ulaşmasını sağlamak ya da bunu engellemek de yasama gücünün temel bir boyutudur.

Komiteler

Kongre'nin yasama ve denetim faaliyetleri büyük ölçüde komiteler aracılığıyla yürütülmektedir. Komite başkanları bağımsız güç odaklarıdır ve komiteden geçen bir tasarının genel kuruldaki oylaması çoğu zaman bir formaliteye dönüşmektedir. Kurallar (Rules), Ödenekler (Appropriations) ve Dış İlişkiler komiteleri bu bakımdan özellikle stratejik konumdadır.[28] Komiteler aynı zamanda yürütme bürokrasisi ve çıkar gruplarıyla ilişkilerin yoğunlaştığı ve "alt yönetimler" (subgovernments) olarak adlandırılan ilişki ağlarının oluştuğu alanlardır.[29] Çoğunluğun değişmesi, komite başkanlıklarının ve bunlarla birlikte soruşturma, oturum (hearing) düzenleme ve gündem belirleme yetkilerinin el değiştirmesi anlamına gelmektedir.

Yasama Süreci ve Veto

Yalnızca Kongre üyeleri yasa tasarısı sunabilmektedir. Başkan ise yasama gündemini Birliğin Durumu (State of the Union) konuşması gibi araçlarla dolaylı olarak etkilemektedir.[30] Bir tasarının yasalaşması için iki kanadın aynı metni kabul etmesi gerekmektedir. Metinler arasında uyuşmazlık çıkması hâlinde iki kanadın üyelerinden oluşan bir konferans komitesi kurulmaktadır.[31] Başkan, Kongre'den geçen bir tasarıyı on iş günü içinde veto edebilmektedir. Kısmi veto yetkisi bulunmamakta, Kongre'nin tatile girdiği durumlarda ise tasarı "cep vetosu" (pocket veto) ile düşebilmektedir.[32] Kongre, vetoyu iki kanadın her birinde üçte iki çoğunlukla aşabilmektedir.[33] Bu sürecin her aşaması ayrı bir karar noktasıdır ve her karar noktası, yasama çoğunluğunu elinde bulunduran parti için bir denetim imkânı, Başkan için ise olası bir engel anlamına gelmektedir. Bölünmüş yönetim dönemlerinde bu karar noktalarının sayısı, yasama sürecinin neden yavaşladığını da açıklamaktadır.

[26] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 40.

[27] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 41.

[28] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 49–50.

[29] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 43, 52–53.

[30] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 57.

[31] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 68.

[32] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 69.

[33] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 70.

Şekil 4: ABD'de Yasa Yapım Süreci ve Başkanın Vetosu

Kaynak: Tayyar Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika*, ss. 49–50, 57, 67–70 esas alınarak hazırlanmıştır.

Mali Yetkiler

Kongre'nin yürütme karşısındaki en etkili güç kaynağı, kamu harcamaları üzerindeki yetkisidir. Harcama süreci yetkilendirme (authorization) ve ödenek tahsisi (appropriation) olmak üzere iki aşamada işlemektedir.[34] Kongre bu süreç aracılığıyla yürütmenin taleplerini kabul edebilmekte, azaltabilmekte veya belirli koşullara bağlayabilmektedir. Dış yardım programları, savunma harcamaları ve uluslararası taahhütler de bu süreçten geçtiği için Temsilciler Meclisi dış politikaya asıl olarak finansman üzerinden katılmaktadır.[35]

Bilgi Kutusu 3: "Kesenin Ağzı" – Yetkilendirme ve Ödenek

Bir federal programın uygulanabilmesi için Kongre'nin iki ayrı karar alması gerekmektedir. Birincisi, programın varlığını ve amacını belirleyen yetkilendirme (authorization) kararıdır. İkincisi ise bu program için belirli bir dönemde ne kadar harcama yapılabileceğini belirleyen ödenek (appropriation) kararıdır. Bir programın yetkilendirilmiş olması, ona kaynak ayrılacağı anlamına gelmemektedir.[36] Bu ikili yapı, Kongre çoğunluğuna Başkanın politikalarını doğrudan reddetmeden de sınırlayabilme imkânı vermektedir.

Atamalar ve Antlaşmalar

Anayasa'nın II. maddesi, Başkana diğer ülkelerle antlaşma yapma ve bakanları, büyükelçileri ve diğer üst düzey yöneticileri atama yetkisini Senato'nun onayı şartıyla vermektedir. Antlaşmalar, Senato'da hazır bulunan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla onaylanmaktadır.[37] Senato tarihsel olarak kendisine sunulan antlaşmaların büyük bölümünü onaylamıştır. Ancak Versay Antlaşması'nın Başkan Woodrow Wilson'ın istediği biçimde onaylanmaması, Kongre ile işbirliği yapmayan bir Başkanın ne tür sonuçlarla karşılaşabileceğini göstermiştir.[38] Başkanlar, Senato'da üçte iki çoğunluğu sağlayamayacaklarını düşündüklerinde Senato onayı gerektirmeyen yürütme anlaşmalarına (executive agreements) ya da basit çoğunluğun

[34] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 76–77.

[35] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 75.

[36] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 76–77.

[37] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 73, 91–92.

[38] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 92–93.

yeterli olduğu bir yasa veya ortak karara (joint resolution) başvurabilmektedir.[39] Ancak ikinci yol da her iki kanadın desteğini gerektirmektedir.

Savaş Yetkileri

Anayasa savaş ilan etme yetkisini Kongre'ye vermiştir. Ancak ABD tarihinde savaş ilan edilmeden girişilen askerî müdahalelerin sayısı yüzü aşmaktadır. Kongre, bu yetki aşınmasına karşı 1973'te Savaş Yetkileri Kararı'nı (War Powers Resolution) çıkarmıştır. Karar, Başkanın vetosuna rağmen Temsilciler Meclisi'nde 284'e karşı 135, Senato'da 75'e karşı 18 oyla yasalaşmıştır.[40]

Denetim ve Görevden Uzaklaştırma

Kongre'nin denetim yetkilerinin en ağır aracı görevden uzaklaştırmadır (impeachment). Suçlama Temsilciler Meclisi'nde yapılmakta, yargılama ise Senato'da gerçekleştirilmektedir. Yargılanan Başkan ise duruşmalara Yüksek Mahkeme başkanı başkanlık etmektedir. Görevden uzaklaştırma kararı için suçlamanın Senato'da hazır bulunan üyelerin üçte ikisi tarafından kabul edilmesi gerekmektedir. 1868'de Başkan Andrew Johnson Temsilciler Meclisi'nde suçlanmış, ancak Senato'da tek oy eksikle (35–19) üçte iki çoğunluk sağlanamadığı için aklanmıştır. 1974'te ise Richard Nixon, Temsilciler Meclisi'nde oylamaya gidilmeden istifa etmeyi tercih etmiştir.[41] Bu mekanizmanın önemi, yetkilerini aşırı zorlayan ve Kongre'yi dışlamaya çalışan başkanlara karşı Kongre'nin harekete geçtiği dönemlerde ortaya çıkmaktadır.[42]

Şekil 5: Görevden Uzaklaştırma (Impeachment) Süreci

Kaynak: Tayyar Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika*, ss. 40, 53–54, 91 esas alınarak hazırlanmıştır.

[39] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 92–93.

[40] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 77–81.

[41] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 53–54.

[42] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 54.

2026 ARA SEÇİMLERİ: SONUÇLARIN KURUMSAL OKUMASI

3 Kasım 2026'da yapılan ara seçimlerin sonuçları, Türkiye saatiyle 4 Kasım sabahından itibaren netleşmeye başlamıştır. Bu bölüm, önceki bölümlerde ortaya konulan kurumsal çerçeve içinde seçim öncesi tabloyu, iki kanattaki sonuçları ve bu sonuçların ortaya çıkardığı bölünmüş yönetimi ele almaktadır.[43]

Şekil 6: 2026 Ara Seçimlerinden 2029'a Siyasal Takvim

Kaynak: Tayyar Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika*, ss. 40, 91; Mascaro, Price ve Kim, "From Probes to Possible Impeachment" esas alınarak hazırlanmıştır.

Seçim Öncesi Tablo

Seçimlere girilirken Kongre'nin her iki kanadında da Cumhuriyetçi çoğunluk bulunmaktaydı. Senato'da Cumhuriyetçiler 53, Demokratlar 47 sandalyeye sahipti.[44] Temsilciler Meclisi'nde ise Cumhuriyetçiler 218, Demokratlar 214 sandalyeye sahip olup bir bağımsız üye bulunmakta, iki sandalye ise boş durumdaydı.[45] Başkan Trump'ın ikinci döneminin ilk iki yılı, yasama ve yürütmenin aynı partinin kontrolünde olduğu birleşik bir yönetim görünümündeydi. Ancak Temsilciler Meclisi'ndeki çoğunluğun yalnızca birkaç sandalyeye dayanması, Cumhuriyetçi liderliğin bu dönemde de parti içi muhalefete karşı kırılgan kalmasına yol açmıştır.

Temsilciler Meclisi

Associated Press (AP), 4 Kasım sabahı Demokrat Parti'nin Temsilciler Meclisi'nde çoğunluk için gereken 218 sandalye eşiğini aştığını açıklamıştır.[46] 4 Kasım akşamı (ABD saati) itibarıyla Demokratlar 237 sandalyeyi kesin olarak kazanmış olup bu sayının sonuçlanmamış yaklaşık otuz seçim bölgesindeki sayımların tamamlanmasıyla daha da yükselmesi beklenmektedir.[47] NBC News projeksiyonlarına göre ise yeni Temsilciler Meclisi'nde Demokratların 258,

[43] Bu raporda yer alan sandalye sayıları, raporun yazıldığı 5 Kasım 2026 tarihi itibarıyla açıklanan sonuçları yansıtmaktadır. Temsilciler Meclisi'nde sonuçlanmamış bir kısım seçim bölgesi ile Senato'da Mississippi ve Alaska yarışlarında sayımlar devam etmektedir. Ancak Demokrat Parti'nin Temsilciler Meclisi'nde kesinleşmiş sandalye sayısı çoğunluk eşiği olan 218'in, Senato'da ise kesinleşmiş sandalye sayısı 51'in üzerinde olduğundan, sonuçlanmamış yarışların sonucu ne olursa olsun Demokratların her iki kanattaki çoğunluğu değişmeyecektir. Kalan yarışların sonuçları yalnızca çoğunluğun büyüklüğünü etkileyecektir.

[44] "Live Updates: Democrats Win Control of House, Senate in Midterms," *NBC Washington*, 4 Kasım 2026, https://www.nbcwashington.com/elections/election-day-after-2026-midterms-congress-results-live-updates/4177248/.

[45] "2026 United States House of Representatives Elections," *Wikipedia*, erişim 5 Kasım 2026, https://en.wikipedia.org/wiki/2026_United_States_House_of_Representatives_elections.

[46] "Democrats Win Congress: How They Did It, and What It Means," *Al Jazeera*, 4 Kasım 2026, https://www.aljazeera.com/news/2026/11/4/democrats-win-the-us-senate-what-does-this-mean.

Cumhuriyetçilerin 177 sandalyeye sahip olması öngörülmektedir.[48] CNN analisti Harry Enten bu sonucu 1974'ten bu yana Temsilciler Meclisi'ndeki en büyük kazanımlardan biri olarak nitelendirmiş ve Başkan Trump'ın net –24 puanlık onay oranını sonucun başlıca nedeni olarak göstermiştir.[49]

Şekil 7: Temsilciler Meclisi'nde Sandalye Dağılımı (NBC News Projeksiyonu)

Kaynak: *NBC Chicago*, 4 Kasım 2026 (NBC News projeksiyonu); *Slate*, 4 Kasım 2026 (AP verileri).

Meclis'in tamamı yenilendiği için bu sonuç, seçmenin güncel tercihinin Kongre'ye en doğrudan yansıdığı göstergedir. 3 Ocak 2027'de toplanacak yeni Kongre'de Meclis Başkanlığı, bütün komite başkanlıkları ve gündem belirleme yetkisi Demokratlara geçecektir. Demokratların Meclis'teki lideri Hakeem Jeffries, Meclis Başkanlığı için adaylığını açıklamıştır. Demokrat grubun liderlik seçimleri 18 Kasım'da yapılacak olup Jeffries'in Ocak ayında Genel Kurul'da 218 oy alması hâlinde ABD tarihinin ilk siyahi Meclis Başkanı olması beklenmektedir.[50]

Senato

AP, Senato'daki Demokrat çoğunluğu ABD saatiyle 3 Kasım gecesi Iowa sonucunun ardından ilan etmiştir. Demokratlar 54, Cumhuriyetçiler 44 sandalye kazanmış olup Mississippi ve Alaska'daki yarışlarda sayım sürmektedir. Demokratlar Maine, Iowa, Kansas, Ohio, Güney Carolina, Kuzey Carolina ve Teksas'ta olmak üzere Cumhuriyetçilerden yedi sandalye kazanmıştır.[51] Mississippi'de Demokrat aday Scott Colom, yaklaşık bir milyon oyun kullanıldığı yarışta Cumhuriyetçi Senatör Cindy Hyde-Smith karşısında 65 oy farkla önde bulunmaktadır. Seçim günü postaya verilmiş oy pusulalarının izleyen salı gününe kadar sayılabilmesi nedeniyle sonucun netleşmesi birkaç gün alabilecektir. Alaska'da ise Cumhuriyetçi Senatör Dan Sullivan ile Demokrat aday Mary Peltola arasındaki yarış, oyların yaklaşık dörtte üçünün sayıldığı aşamada başa baş seyretmektedir. Adaylardan hiçbiri oyların

[47]"Mississippi and Alaska Election Results: Where Scott Colom and Mary Peltola's Senate Races Stand and More Midterm Updates," *Slate*, 4 Kasım 2026, https://slate.com/news-and-politics/2026/11/midterms-election-results-mississippi-alaska-colom-peltola.html; "The Morning After: Uncalled House Races," *270toWin*, 4 Kasım 2026, https://www.270towin.com/news/2026/11/04/the-morning-after-uncalled-house-races_1847.html.

[48]"Election Results: Races Left to Call and Where Seats Were Flipped," *NBC Chicago*, 4 Kasım 2026, https://www.nbcchicago.com/news/local/election-2026-which-races-still-havent-been-called-and-what-states-flipped-seats-mississippi-alaska-election-results/4012174/.

[49]"CNN Analysis Breaks Down Midterm 'Blue-Nami' as Key Senate Races Hang by a Thread," *Tampa Free Press*, 4 Kasım 2026, https://www.tampafp.com/cnn-analysis-breaks-down-midterm-blue-nami-as-key-senate-races-hang-by-a-thread/.

[50]"Election 2026 Live Results," *ABC News*, 4 Kasım 2026, https://abcnews.com/Politics/live-updates/midterm-elections-live-updates/?id=137782085.

[51]Sara Dorn, "Midterm Election Results (Live Updates): Democrats Sweep House and Senate, Some Races Still Too Close to Call," *Forbes*, 4 Kasım 2026, https://www.forbes.com/sites/saradorn/2026/11/04/midterm-election-results-live-updates-democrats-sweep-house-and-senate-some-races-still-too-close-to-call/.

yüzde 50'sini aşamazsa sıralı tercihli oylama sistemi devreye girecek ve bu sürecin tamamlanması en az iki hafta sürecektir.[52]

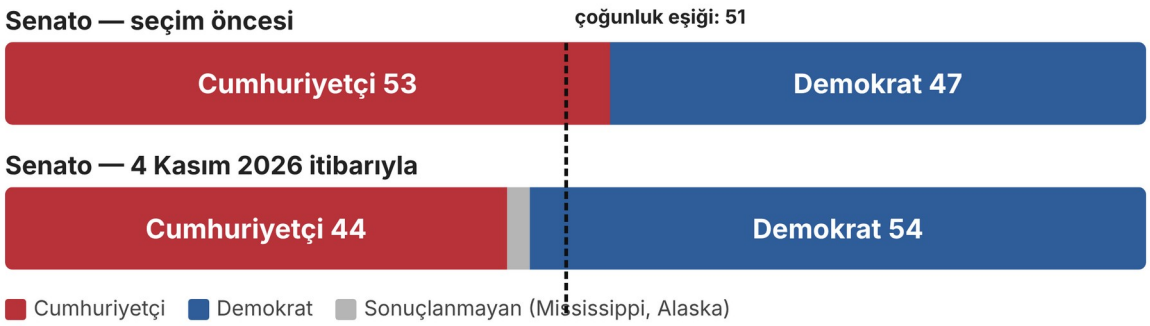
Senato'nun yalnızca üçte birinin yenilendiği bir seçimde yedi sandalyenin el değiştirmesi, kademeli yenilenme ilkesi göz önünde bulundurulduğunda olağanın dışında büyük bir kaymaya işaret etmektedir.

Tablo 1: Kongre'de Sandalye Dağılımı (Seçim Öncesi ve 4 Kasım 2026 İtibarıyla)

Kanat	Seçim Öncesi	4 Kasım 2026 İtibarıyla	Sonuçlanmayan
Senato (100)	Cumhuriyetçi 53 – Demokrat 47	Demokrat 54 – Cumhuriyetçi 44	2 (Mississippi, Alaska)
Temsilciler Meclisi (435)	Cumhuriyetçi 218 – Demokrat 214 (1 bağımsız, 2 boş)	Demokrat 237 kesin; NBC projeksiyonu: Demokrat 258 – Cumhuriyetçi 177	Yaklaşık 30 seçim bölgesi

Kaynak: *Forbes*, 4 Kasım 2026; *Slate*, 4 Kasım 2026; *NBC Chicago*, 4 Kasım 2026; *NBC Washington*, 4 Kasım 2026; *Wikipedia*, "2026 United States House of Representatives Elections."

Şekil 2: Senato'da Sandalye Dağılımı: Seçim Öncesi ve 4 Kasım 2026 İtibarıyla

Kaynak: *Forbes*, 4 Kasım 2026; *NBC Chicago*, 4 Kasım 2026; *NBC Washington*, 4 Kasım 2026.

Bölünmüş Yönetim

Bu sonuçlarla ABD, 3 Ocak 2027'den itibaren yürütmenin Cumhuriyetçi bir Başkanın, yasamanın her iki kanadının ise Demokratların kontrolünde olduğu bir "bölünmüş yönetim" dönemine girmektedir. Başkan Yardımcısının Senato'daki eşitlik oyu, 54 ve üzeri sandalyeye sahip bir Demokrat çoğunluk karşısında belirleyiciliğini büyük ölçüde yitirmektedir. Bununla birlikte mevcut Kongre 3 Ocak'a kadar görevini sürdürecektir. Bu geçiş döneminde Cumhuriyetçi çoğunluk, özellikle bütçe ve onay bekleyen atamalar konusunda son girişimlerde bulunabilecektir. Federal hükümetin finansmanına ilişkin yasanın Aralık ayında süresinin dolacak olması, bu dönemin ilk sınavını oluşturacaktır.[53]

[52]"Mississippi and Alaska Election Results: Where Scott Colom and Mary Peltola's Senate Races Stand and More Midterm Updates," *Slate*, 4 Kasım 2026, https://slate.com/news-and-politics/2026/11/midterms-election-results-mississippi-alaska-colom-peltola.html; "Election 2026 Live Results," *ABC News*, 4 Kasım 2026, https://abcnews.com/Politics/live-updates/midterm-elections-live-updates/?id=137782085.

[53]Lisa Mascaro, Michelle L. Price ve Seung Min Kim, "From Probes to Possible Impeachment: What Happens to Trump Now That Dems Won Congress?" Associated Press, *NBC New York*, 4 Kasım 2026, https://www.nbcnewyork.com/news/politics/investigation-possible-impeachment-trump-democrat-won-congress-republican/6567693/.

BÖLÜNMÜŞ YÖNETİMDE BAŞKAN: SORUN ALANLARI VE KISITLAMALAR

Kongre'nin her iki kanadının muhalefete geçmesi, Başkanın yetkilerini ortadan kaldırmamakla birlikte bu yetkilerin kullanıldığı her alanda yeni bir kurumsal engel ortaya çıkarmaktadır. Şekil 3, bu engellerin yoğunlaştığı altı alanı göstermektedir.

Şekil 3: Bölünmüş Yönetimde Başkanın Karşılaşacağı Başlıca Sorun Alanları

Kaynak: Yazar tarafından hazırlanmıştır.

Yasama Gündemi ve Veto

Kongre'nin her iki kanadını kaybeden Başkan, kendi yasama gündemini ilerletme imkânını büyük ölçüde yitirmektedir. Yalnızca Kongre üyelerinin tasarı sunabildiği bir sistemde Başkanın öncelikleri, Demokrat Meclis Başkanının ve komite başkanlarının gündemine girmedikçe görüşülemeyecektir. Bu yeni dengede Başkanın başlıca savunma aracı vetodur. Nitekim Trump, Kongre'nin kabul edeceği tasarıları veto edeceğini açıkça dile getirmiştir.[54] Vetonun aşılması ise iki kanatta da üçte iki çoğunluk, yani Temsilciler Meclisi'nde 290, Senato'da 67 oy gerektirmektedir. Demokratların bu eşiklere ulaşabilmesi için Cumhuriyetçilerden önemli ölçüde destek alması gerekmektedir. Dolayısıyla önümüzdeki iki yılın olası tablosu, Kongre'nin Başkanın istediği yasaları çıkarmadığı, Başkanın da Kongre'nin çıkardığı yasaları veto ettiği karşılıklı bir tıkanmadır. Yasalaşma ancak her iki tarafın da ihtiyaç duyduğu konularda müzakere yoluyla mümkün olabilecektir.

Bütçe ve Hükümetin Finansmanı

Başkanın en kırılgan olduğu alan bütçedir. Gelir yasalarının Temsilciler Meclisi'nde başlaması ve harcamaların yetkilendirme ile ödenek tahsisi olmak üzere iki aşamalı bir onaydan geçmesi, Demokrat Meclis'e yürütmenin programları üzerinde doğrudan söz hakkı

[54] Mascaro, Price ve Kim, "From Probes to Possible Impeachment."

vermektedir. Kongre bu yetkiyle Başkanın öncelikli programlarına kaynak ayırmayabilecek, kaynakları azaltabilecek, harcamaları koşullara bağlayabilecek ve kendi önceliklerini bütçe yasalarına ekleyebilecektir. Demokrat liderlik, yaşam maliyetlerinin düşürülmesi ile Uygun Fiyatlı Bakım Yasası ve Medicaid'deki kesintilerin geri alınmasını ilk yüz günün öncelikleri olarak açıklamıştır.[55] Bütçe üzerinde uzlaşılamaması, federal hükümetin kısmen kapanması (shutdown) riskini her finansman döneminde yeniden gündeme getirecektir.

Atamalar ve Yargı

Senato çoğunluğunun Demokratlara geçmesi, Başkanın personel politikası üzerinde doğrudan bir kısıtlama oluşturmaktadır. Bakanlar, büyükelçiler, üst düzey yöneticiler ve ömür boyu görev yapan federal yargıçlar ile Yüksek Mahkeme üyelerinin atanması artık muhalefet çoğunluğunun onayına bağlıdır.[56] Bakanlıklarda boşalan görevlerin doldurulması zorlaşacak, yargıya yapılacak atamalar ise müzakere konusu hâline gelecektir. Yüksek Mahkeme'de bir boşluk oluşması durumunda bu kısıtlama en belirgin hâlini alacaktır.

Dış Politika: Antlaşmalar, Dış Yardım ve Savaş Yetkileri

Dış politika, Başkanın anayasal olarak en geniş hareket alanına sahip olduğu alandır. Ancak bölünmüş yönetim burada da önemli kısıtlamalar getirmektedir. Senato'nun üçte iki onayını gerektiren antlaşmaların onaylanması pratikte imkânsız hâle gelebilir. Başkan bu durumda yürütme anlaşmalarına daha fazla başvurabilir, ancak bu anlaşmalar da Kongre'nin finansman ve denetim yetkilerinden bağımsız değildir.[57] Dış yardım ve savunma harcamaları ödenek sürecinden geçtiği için Kongre, dış politikanın uygulanmasını kaynak kontrolü yoluyla biçimlendirebilecektir.

Askerî operasyonlar bakımından Savaş Yetkileri Kararı'na dayanan girişimlerin Demokrat Kongre'de çok daha güçlü bir zemin bulması beklenmelidir. Seçim kampanyasında İran ile süren askerî çatışmanın maliyeti önemli bir tartışma konusu olmuştur. Yeni Kongre'nin bu operasyonların finansmanını sınırlamaya veya koşullara bağlamaya, denetim yoluyla da siyasal maliyetini artırmaya çalışması olasıdır.[58] NATO, Rusya'ya yönelik yaptırımlar ve Grönland gibi konularda da Kongre'nin yürütmeye daha fazla meydan okuması beklenmektedir.[59]

Kongre Denetimi ve Soruşturmalar

Komite başkanlıklarının Demokratlara geçmesi, Kongre'nin denetim yetkisinin yürütmeye karşı yoğun biçimde kullanılmasının önünü açmaktadır. Komiteler belge ve tanık talep edebilecek, celpname (subpoena) çıkarabilecek ve kamuya açık oturumlar düzenleyebilecektir.[60] Demokrat liderler; yönetimin politikaları, yöneticilerin görev davranışları, hükümet ile şirketler arasındaki ilişkiler, Başkanın ailesinin ticari faaliyetleri ve Jeffrey Epstein soruşturmasının yürütülme biçimi gibi alanlarda kapsamlı bir denetim gündemi açıklamıştır.[61] Senato'daki Demokrat lider Chuck Schumer da Başkanın kamuoyunu

[55] Mascaro, Price ve Kim, "From Probes to Possible Impeachment."

[56] "Democrats Win Congress," *Al Jazeera*.

[57] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 92–93.

[58] "Democrats Win Congress," *Al Jazeera*.

[59] "2026 Midterm Election Results: Who Won the Key House and Senate Races?" *Northeastern Global News*, 3 Kasım 2026, https://news.northeastern.edu/2026/11/03/midterm-election-results-analysis-2026/.

[60] "Democrats Win Congress," *Al Jazeera*.

[61] Mascaro, Price ve Kim, "From Probes to Possible Impeachment."

veya yasayı hiçe sayması hâlinde Demokratların soruşturma açacaklarını, yargıya başvuracaklarını ve Başkanı "yasama dikenli teliyle" (legislative razor wire) sınırlayacaklarını açıklamıştır.[62] Yönetimin celpnamelere yargı yoluyla itiraz etmesi süreci uzatabilecektir. Ancak kamuya açık oturumlar, Başkanın siyasal maliyetini artıran bir baskı aracı olarak işlev görecektir.

Görevden Uzaklaştırma İhtimali

Bölünmüş yönetimin Başkan açısından en ağır olasılığı görevden uzaklaştırma sürecidir. Demokrat çoğunluklu Temsilciler Meclisi, basit çoğunlukla Başkanı veya bakanları suçlayabilecektir.[63] Ancak görevden uzaklaştırma kararı için Senato'da hazır bulunan üyelerin üçte ikisinin, tam katılımda 67 senatörün oyu gerekmektedir. 54 ile 56 sandalye arasında bir Demokrat çoğunluğun bu eşiğe ulaşabilmesi için 11 ile 13 arasında Cumhuriyetçi senatörün mahkûmiyet yönünde oy kullanması gerekmektedir.

ABD tarihinde hiçbir başkan bu yolla görevden uzaklaştırılmamıştır. Andrew Johnson Senato'da tek oy farkla aklanmış, Richard Nixon ise süreç tamamlanmadan istifa etmiştir.[64] Trump da ilk döneminde Temsilciler Meclisi tarafından iki kez suçlanmış, her ikisinde de Senato'da aklanmıştır.[65] Bu nedenle yeni dönemde bir suçlama sürecinin başlatılması siyasal olarak mümkün olmakla birlikte, sürecin görevden uzaklaştırmayla sonuçlanması mevcut sandalye dağılımıyla düşük bir olasılıktır. Demokrat liderliğin bu konudaki istekliliğinin sınırlı kalabileceğine ilişkin değerlendirmeler de bulunmaktadır.[66] Suçlama sürecinin asıl etkisi, Başkanın görev süresinin son iki yılını kesintisiz bir siyasal savunma içinde geçirmesine yol açması olabilir.

Bilgi Kutusu 4: Başkanlık Makamının Boşalması

1967'de kabul edilen 25. Anayasa Değişikliği, Başkanın görevden uzaklaştırılması, ölümü veya istifası hâlinde Başkan Yardımcısının seçim döneminin sonuna kadar Başkan olarak görevi sürdüreceğini hükme bağlamıştır. Aynı değişiklik, Başkan Yardımcılığının boşalması durumunda Başkanın Kongre'nin onayıyla yeni bir Başkan Yardımcısı atayabileceğini öngörmektedir. Nitekim 1974'te Spiro T. Agnew'in istifası üzerine Başkan Nixon, Gerald R. Ford'u Başkan Yardımcılığına atamıştır.[67] Dolayısıyla görevden uzaklaştırma, yürütmede parti değişikliği değil, aynı yönetim içinde kişi değişikliği sonucunu doğurmaktadır.

Türkiye Açısından Değerlendirme

Kongre'deki güç dağılımının değişmesi Türkiye–ABD ilişkileri bakımından da önem taşımaktadır. Kongre, tarihsel olarak Türkiye'ye ilişkin kararlarda yürütmeden bağımsız bir aktör olarak hareket edebilmiştir. 1995'te Temsilciler Meclisi'nin Türkiye'ye yapılan ekonomik yardımı kesen H.R. 1868 sayılı tasarıyı 247'ye karşı 155 oyla kabul etmesi bunun bilinen

[62] "2026 Senate Midterm Election Results as Democrats Win Control, Schumer Vows 'Legislative Razor Wire' against Trump," *CBS News*, 4 Kasım 2026, https://www.cbsnews.com/live-updates/senate-election-results-2026/.

[63] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, ss. 40, 53.

[64] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 54.

[65] Mascaro, Price ve Kim, "From Probes to Possible Impeachment."

[66] Sara Dorn, "Will Democrats Impeach Trump After Winning Midterms? Here's Why Appetite May Be Limited," *Forbes*, 4 Kasım 2026, https://www.forbes.com/sites/saradorn/2026/11/04/will-democrats-impeach-trump-after-winning-midterms-heres-why-appetite-may-be-limited/.

[67] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 91.

örneklerinden biridir.[68] Dış yardım ve silah satışları gibi konuların ödenek süreçlerinden ve ilgili komitelerden geçmesi, yeni dönemde Dış İlişkiler ve Ödenekler komitelerinin bileşimini Türkiye açısından yakından izlenmesi gereken bir unsur hâline getirmektedir.

Bunun yanında Kongre üzerinde etkili olmanın, arkasında güçlü bir seçmen kitlesi bulunmasına ve maddi kaynaklara bağlı olduğu dikkate alınmalıdır. ABD'de etkili olacak büyüklükte bir seçmen kitlesine sahip olmayan tarafların, yeterli kaynak ve örgütlenmeden yoksun olmaları hâlinde siyasal süreci etkilemeleri oldukça zorlaşmaktadır.[69] Yürütme ile yasama arasındaki çatışmanın arttığı bir dönemde Türkiye'nin Washington'daki ilişkilerini yalnızca Beyaz Saray üzerinden yürütmesi yeterli olmayacak, Kongre'nin her iki kanadıyla doğrudan ve sürekli bir diyalog kurulması önem kazanacaktır.

SONUÇ

Kongre'nin yapısı, Amerikan seçimlerinin tek bir ulusal sonuç üzerinden açıklanmasını güçleştirmektedir. Temsilciler Meclisi ve Senato farklı temsil esaslarıyla oluşmakta, farklı sürelerle görev yapmakta ve farklı biçimlerde yenilenmektedir. 2026 ara seçimlerinin önemi, bu iki farklı mekanizmanın aynı yönde sonuç vermesinde yatmaktadır. Meclis'in tamamının yenilenmesi seçmenin güncel tercihini doğrudan yansıtmış, Senato'nun yalnızca üçte birinin yenilendiği bir seçimde ise yedi sandalye el değiştirmiştir.

Bu tablo Başkan Trump'ın görevini değil, yetkilerinin kullanım alanını değiştirmektedir. Başkanlık sisteminde yürütme Kongre'den bağımsızdır ve Başkan görev süresinin sonuna kadar görevde kalacaktır. Ancak 3 Ocak 2027'den itibaren yasama gündemi muhalefetin kontrolüne geçecek; bütçe, atamalar ve antlaşmalar Demokrat çoğunluğun onayına bağlı hâle gelecek ve yürütme kapsamlı bir Kongre denetimiyle karşı karşıya kalacaktır. Başkanın elindeki başlıca araçlar olan veto, yürütme kararları ve yürütme anlaşmaları, ona savunma imkânı vermekle birlikte yeni politika üretme kapasitesi sağlamamaktadır.

Önümüzdeki iki yılın belirleyici dinamiği, Kongre'deki disiplinsiz parti yapısı olacaktır. Bu yapı, Demokrat çoğunluk için olduğu kadar Cumhuriyetçi azınlık için de geçerlidir. Veto aşımı ve görevden uzaklaştırma için gereken üçte iki eşiği, sonucu parti çoğunluklarından çok konudan konuya oluşacak çapraz koalisyonların belirleyeceğini göstermektedir. 2028 seçimlerine giderken Başkanın siyasal ağırlığı da büyük ölçüde bu koalisyonların yönüne bağlı olacaktır.

[68] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 44.

[69] Arı, *Amerika'da Siyasal Yapı*, s. 169.

KAYNAKÇA

Kitap ve Akademik Kaynaklar

Arı, Tayyar. *Amerika'da Siyasal Yapı, Lobiler ve Dış Politika: Türk, Yunan, Ermeni, İsrail ve Arap Lobilerinin ABD'nin Dış Politikasına Etkileri*. 5. bs. Bursa: Dora, 2015.

Belgeler, Haberler ve Çevrimiçi Kaynaklar

"2026 Midterm Election Results: Who Won the Key House and Senate Races?" *Northeastern Global News*, 3 Kasım 2026. https://news.northeastern.edu/2026/11/03/midterm-election-results-analysis-2026/.

"2026 Senate Midterm Election Results as Democrats Win Control, Schumer Vows 'Legislative Razor Wire' against Trump." *CBS News*, 4 Kasım 2026. https://www.cbsnews.com/live-updates/senate-election-results-2026/.

"2026 United States House of Representatives Elections." *Wikipedia*. Erişim 5 Kasım 2026. https://en.wikipedia.org/wiki/2026_United_States_House_of_Representatives_elections.

"CNN Analysis Breaks Down Midterm 'Blue-Nami' as Key Senate Races Hang by a Thread." *Tampa Free Press*, 4 Kasım 2026. https://www.tampafp.com/cnn-analysis-breaks-down-midterm-blue-nami-as-key-senate-races-hang-by-a-thread/.

"Democrats Win Congress: How They Did It, and What It Means." *Al Jazeera*, 4 Kasım 2026. https://www.aljazeera.com/news/2026/11/4/democrats-win-the-us-senate-what-does-this-mean.

Dorn, Sara. "Midterm Election Results (Live Updates): Democrats Sweep House and Senate, Some Races Still Too Close to Call." *Forbes*, 4 Kasım 2026. https://www.forbes.com/sites/saradorn/2026/11/04/midterm-election-results-live-updates-democrats-sweep-house-and-senate-some-races-still-too-close-to-call/.

Dorn, Sara. "Will Democrats Impeach Trump After Winning Midterms? Here's Why Appetite May Be Limited." *Forbes*, 4 Kasım 2026. https://www.forbes.com/sites/saradorn/2026/11/04/will-democrats-impeach-trump-after-winning-midterms-heres-why-appetite-may-be-limited/.

"Election 2026 Live Results." *ABC News*, 4 Kasım 2026. https://abcnews.com/Politics/live-updates/midterm-elections-live-updates/?id=137782085.

"Election Results: Races Left to Call and Where Seats Were Flipped." *NBC Chicago*, 4 Kasım 2026. https://www.nbcchicago.com/news/local/election-2026-which-races-still-havent-been-called-and-what-states-flipped-seats-mississippi-alaska-election-results/4012174/.

"Live Updates: Democrats Win Control of House, Senate in Midterms." *NBC Washington*, 4 Kasım 2026. https://www.nbcwashington.com/elections/election-day-after-2026-midterms-congress-results-live-updates/4177248/.

Mascaro, Lisa, Michelle L. Price ve Seung Min Kim. "From Probes to Possible Impeachment: What Happens to Trump Now That Dems Won Congress?" Associated Press. *NBC New York*, 4 Kasım 2026. https://www.nbcnewyork.com/news/politics/investigation-possible-impeachment-trump-democrat-won-congress-republican/6567693/.

"Mississippi and Alaska Election Results: Where Scott Colom and Mary Peltola's Senate Races Stand and More Midterm Updates." *Slate*, 4 Kasım 2026. https://slate.com/news-and-politics/2026/11/midterms-election-results-mississippi-alaska-colom-peltola.html.

"The Morning After: Uncalled House Races." *270toWin*, 4 Kasım 2026. https://www.270towin.com/news/2026/11/04/the-morning-after-uncalled-house-races_1847.html.

United States Senate. "Filibuster and Cloture." Erişim 5 Kasım 2026. https://www.senate.gov/artandhistory/history/common/briefing/Filibuster_Cloture.htm.

SESA Enstitüsü

Sosyal Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Enstitüsü
Institude of Social Economic and Political Research

sesa.org.tr

@sesaenstitüsü

info@sesa.org.tr

Bademlidere Mah. 262. Sok. No:6
Çankaya/ANKARA